

Saako niitä kopioida

Musiikkianalyysi ja musiikkivideon toteutuksen vaiheet

Joonas Vatjus

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2021

Musiikin tutkinto-ohjelma, Muusikko
Säveltäjä

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Musiikin tutkinto-ohjelma, Muusikko
Säveltäjä

VATJUS, JOONAS:
Saako niitä kopioida
Musiikkianalyysi ja musiikkivideon toteutuksen vaiheet

Opinnäytetyö 24 sivua, joista liitteitä 3 sivua
Marraskuu 2021

Tämä opinnäytetyö on koostunut Saako niitä kopioida -teoksen säveltämisestä, sen musiikkivideon toteuttamisesta ja kirjallisen raportin laatimisesta. Kirjallinen raportti pitää sisällään Saako niitä kopioida -teoksesta tehdyn musiikkianalyysin sekä musiikkivideon toteutuksen vaiheiden esittelyn. Nuotti ja musiikkivideo on tarkasteltavissa liitteistä löytyvien verkkolinkkien kautta (ks. liite 1 ja liite 2).

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Music
Composing

VATJUS, JOONAS:
May They Be Copied
Music analysis and music video implementation steps

Bachelor's thesis 24 pages, appendices 3 pages
November 2021

This thesis has consisted of composing the work May They Be Copied, making its music video and preparing a written report. The written report includes a music analysis of May They Be Copied and presentation of music video implementation steps. The note and music video can be viewed via the web links in the appendices (see Appendix 1 and Appendix 2).

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	SAAKO NIITÄ KOPIOIDA -TEOKSEN ESITTELY	7
	2.1 Saako niitä kopioida -teoksen teksti	7
	2.2 Saako niitä kopioida -teoksen musiikkianalyysi	8
	2.2.1 Moderato	8
	2.2.2 Allegretto	10
	2.2.3 Andante	11
	2.2.4 Tempo primo	14
3	SAAKO NIITÄ KOPIOIDA -MUSIIKKIVIDEON TOTEUTUS	16
	3.1 Toteutuksen vaiheet	16
	3.1.1 Piano-osuuksien äänittäminen	16
	3.1.2 Metronomin äänittäminen piano-osuuksien päälle	16
	3.1.3 Kuoro-osuuksien äänittäminen	17
	3.1.4 Piano- ja mieskuoroääniraitojen yhdistäminen	17
	3.1.5 Video- ja kuvamateriaalin kuvaaminen ja editointi	17
4	POHDINTA	18
	4.1 Saako niitä kopioida -teoksen säveltäminen	18
	4.2 Saako niitä kopioida -musiikkivideon toteutus	19
	4.3 Saako niitä kopioida -teoksen musiikkianalyysi	20
	LÄHTEET	21
	LIITTEET	22
	Liite 1. Verkkolinkki nuottiin	22
	Liite 2. Verkkolinkki musiikkivideoon	23
	Liite 3. Saako niitä kopioida -musiikkivideon tarina	24

1 JOHDANTO

Klassisen musiikin alan toimijana olen lähes päivittäin tekemisissä nuottimateriaalin kanssa. Tämä nuottimateriaali ilmenee joko kopioitujen nuottien, painettujen nuottien tai sähköisten nuottitiedostojen muodossa. Enemmistö nuottimateriaalista ilmenee kuitenkin toistaiseksi kopioitujen nuottien muodossa.

Kopioitu nuotti on skannaamisen jälkeen yleensä tulostettu valkoiselle, 80 grammaiselle, happokäsitellylle kopiopaperille. Näitä ”kopioituja nuottiliuskoja” kerääntyy aivan kuin vahingossa omistajansa talouteen aiheuttaen samalla hallitsemattoman kopioitujen nuottien kaoottisen tulvavaaran. Tämän tulvavaaran ehkäisemiseksi kopioidut nuotit yleensä omistajansa käytön jälkeen löytävät tiensä paperisilppuriin, paperinkeräykseen tai pahimmassa tapauksessa sekajätteeseen. Onko klassinen musiikki siis nykypäivänä kertakäyttökulttuuria?

Kopioitujen nuottien häikäilemätön käyttö johtaa perustavanlaatuisiin ongelmiin klassisen musiikin alalla. Näiden ongelmien ikävät seuraukset eivät niinkään kohdistu esiintyviin taiteilijoihin, vaan ennemminkin elossa oleviin säveltäjiin sekä vokaalimusiikin sanoittajiin. Siksi siis on kyse perustavanlaatuisesta ongelmasta. Kopioitu nuotti on nuotin kopioijalle kopiointikuluja lukuun ottamatta ilmainen kappale, mutta onko se hyvän moraalien mukainen tai useissa tapauksissa myöskään laillinen kappale?

2 SAAKO NIITÄ KOPIOIDA -TEOKSEN ESITTELY

Saako niitä kopioida -teos on sävelletty tämän opinnäytetyön osatoteutuksena elo-syyskuussa 2021. Teos on kirjoitettu mieskuorolle ja pianolle. Teoksen tekstissä on mukana lainauksia tekijänoikeuslain 1. ja 43. lakipykälästä (ks. luvun 2.1 tekstikohdat 1 ja 5) sekä kopiointilupa seurakunnassa (2020) -Kopioston verkkoesitteestä (ks. luvun 2.1 tekstikohta 7). Teoksen muut tekstiosuudet ovat säveltäjän itsensä sepittämiä (ks. luvun 2.1 tekstikohdat 2–4, 6 ja 8–10) niin, että kokonaisuus muodostaa yhtenäisen tarinan. Tässä tarinassa voidaan ajatella roolihahmoina olevan kuoronjohtaja sekä tekijänoikeuksista kiinnostunut kuorolainen. Teoksen kesto on noin 10 minuuttia.

2.1 Saako niitä kopioida -teoksen teksti

1. Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön, tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköönpä se muulla tavalla.
2. Nyt voimmekin alkaa harjoittelemaan. Kopioin juuri laulutunnilta lähtiesäni meille uutta ohjelmistoa. Itsenäisyyspäivän aattona tuomme teokset julki kirkkokonsertissamme.
3. Oi, mikä ihana ilta, tuoksuvainen lokakuu. Puista jo lehdet varisseet on mikä lehtien kirjo, nuo samanväriset, aivan kuin toistensa kopioita olisivat.
4. Onpas hieno ohjelmisto. Minua kuitenkin häiritsee nämä kopioidut nuotit. Saammeko esittää tämän ohjelmiston kopioiduista nuoteista, kas, täällä lukee näin:
5. Tekijänoikeus on voimassa, kunnes seitsemänkymmentä vuotta on kulu-
nut viimeksi kuolleen tekijän kuolinvuodesta.

6. Ohjelmistossamme näyttäisi olevan tekijänoikeussuojan alaisia teoksia. Saako niitä kopioida, esittää kopioituista nuoteista?
7. Kuorojen, orkestereiden ja muiden esiintyvien taiteilijoiden tulee käyttää alkuperäisiä nuotteja esiintyessään yleisölle tarkoitetuissa tilaisuuksissa, kuten konserteissa, jumalanpalveluksissa ja hartaustilaisuuksissa.
8. Olenko koskaan ajatellut sitä loppuun saakka. Olenko tähän asti toiminut väärin? Eikö minua ole neuvottu, enkö ole tiennyt? Kuka minua neuvoisi? Kopiokonekaan ei sitä tee.
9. Tiedättehän, että emme tee oikein, jos esitämme ohjelmistomme tekijänoikeussuojatut teokset kopioituista nuoteista?
10. Olen ajatellut asiaa, mutta en ole tiennyt, koska minua ei ole neuvottu. Mutta nyt minä tiedän ja aion parantaa tapani.

2.2 Saako niitä kopioida -teoksen musiikkianalyysi

Saako niitä kopioida -teos jakautuu neljään tempomerkittyyn osioon: Moderato (ks. luku 2.2.1), Allegretto (ks. luku 2.2.2), Andante (ks. luku 2.2.3) ja Tempo primo (ks. luku 2.2.4). Moderato - ja Allegretto -osiot etenevät Più mossoon sekä Andante - ja Tempo primo -osiot etenevät Meno mossoon.

2.2.1 Moderato

Moderato -osio (tahdit 1–80) on Saako niitä kopioida -teoksen ensimmäinen tempomerkitty osio. Moderato -osioon on sävelletty luvun 2.1 tekstikohdan 1 mukainen teksti. Moderaton Più mosso -osio (tahdit 31–80) on kirjoitettu pelkästään pianolle.

Moderato -osio alkaa g-molli-sävelläjän medianttisoinnilla (ks. kuva 1), josta ede-

tään kuudennen asteen, toisen asteen ja dominanttisoinnun kautta toonikasoinnulle. Tämä sävelkorkeudellisesti ylöspäin kulkeva diatoninen kvinttikierto on melodisoitu kunkin soinnun altoäänessä kulkevalla, kahden tahdin mittaisella ja soinnusta toiseen toistuvalla melodisella motiivilla (ks. kuva 1).

Tekijänoikeuslain 1. ja 43. §,
Kopiointilupa seurakunnassa,
Joonas Vätjus

Saako niitä kopioida

Joonas Vätjus

KUVA 1. Tahdit 1–8. Kunkin soinnun altoäänessä kulkeva, kahden tahdin mittainen ja soinnusta toiseen toistuva melodinen motiivi.

Kuvassa 1 näkyvän, kahden tahdin mittaisen motiivin ensimmäisen tahdin osa toistuu Moderato -osiossa useasti. Kun tahdissa 19 (ks. kuva 2) etumerkki vaihtuu A-duuri-sävellajiin mukaiseksi, edellä mainitun motiivin jälkimmäinen tahti alkaa kehittyä.

KUVA 2. Tahdit 17–20. Motiivin jälkimmäinen tahti alkaa kehittyä.

Kun tahdissa 23 päästään A-duurin toonikalle, motiivi laajenee kahdeksan tahdin mittaiseksi teemaksi (ks. kuva 3).

KUVA 3. Moderato -osion teema. Motiivi kehittyi kahdeksan tahdin mittaiseksi teemaksi.

Moderaton Più mosso -osio jakautuu kahteen toisistaan poikkeavaan rakenteeseen. Ensimmäinen rakenne kulkee A-duurissa. Tämä 2/4-tahtilajissa kulkeva, reippaasti etenevä ja teemaa jäljittelevä musiikki ikään kuin jähmettyy tahdista 61 (ks. kuva 4) alkaen hitaaksi mietiskelyksi h-molli-sävellajin syövereihin. Tämän h-molli-rakenteen jälkimmäinen puolisko (ks. kuva 4; tahdit 71–80) toistuu myöhemmin Andante Meno mosso -osiossa (ks. luku 2.2.3), hieman muunneltuna.

KUVA 4. Tahdit 51–80. Moderaton Più mosso -osion kolme viimeistä systeemiä.

Moderato -osiossa kuoron osuus on sävelletty tahdeille 9–28. Kuoro laulaa kyseisen osuuden kokonaan unisonossa. Laulettava teksti on kuorolaisen lukemaa.

2.2.2 Allegretto

Allegretto -osio (tahdit 81–111) on Saako niitä kopioida -teoksen toinen tempomerkitty osio. Allegretto -osioon on sävelletty luvun 2.1 tekstikohdan 2 mukainen teksti. Allegretton Più mosso -osio (tahdit 99–111) on kirjoitettu pelkästään pianolle.

Allegretto -osio etenee Andanten (ks. luku 2.2.1) tavoin myös Più mossoon. Melodiikaltaan Allegretton Più mosso -osio jäljittelee H-duuri-sävellajissa kulkevaa Allegretto -osion alkua (tahdit 81–98).

Più mosso -osion alkupuoliskossa H-duurista moduloidaan G-duuriin. Modulaa-
tion johtaessa G-duurin toonikalle, Allegretto -osion alun melodinen teema tois-
tetaan kyseisessä sävellajissa tahdista 105 (ks. kuva 5) alkaen. Allegretto -osio
etenee 6/8-tahtilajissa koko osion ajan.

KUVA 5. Allegretto -osion teema. Tahdit 105–111.

Allegretto -osiossa kuoron osuus on sävelletty tahdeille 81–98. Kuoron osuus on jaettu tenoreiden unisono-kohtiin ja koko kuoron tuttikohtiin. Unisono-kohdissa laulettava teksti on kuoronjohtajan puhetta kuorolaisille. Tuttikohdissa kuorolaiset toistavat kuoronjohtajan puhumat virkkeiden lopukkeet.

2.2.3 Andante

Andante -osio (tahdit 112–198) on Saako niitä kopioida -teoksen kolmas tem-
pomerkitty osio. Andante -osioon on sävelletty luvun 2.1 tekstikohtien 3–6 mukai-
nen teksti.

Andante -osio alkaa Allegretto -osion (ks. luku 2.2.2) päättävän dominanttisepti-
misoinnun (ks. kuva 5) purkavalla G-duuri soinnulla (ks. kuva 6). Osio ei kuiten-
kaan lähde etenemään G-duurissa, vaan jo toisen tahdin sointu voidaan ajatella
e-mollin medianttisoinnuksi. Tästä e-mollin medianttisoinnulta edetään kohti e-
mollin toonikaa diatonisen kvinttikierron sointuasteiden mukaisesti, jäljitellen sa-
malla koko teoksen aloittavaa (ks. kuva 1) sointukulkua. Näin musiikki etenee
tahdista 116 (ks. kuva 6) alkaen e-mollissa.

112 **Andante** $\text{♩} = 53$

unis.

Oi, mi-kä i - ha-na il - ta,

122

tuok - su - vai - nen lo - ka - kuu. Puis - ta jo leh - det va - ris - seet on

KUVA 6. Tahdit 112–127. Andante -osion ensimmäiset 16 tahtia.

136

141 **Meno mosso** $\text{♩} = 48$

unis.

On - pas hie - no oh - jel - mis - to. Mi - nu - a kui - ten - kin häi - rit - see nä - mä ko - pi - oi - dut nuo - tit.

147 (unis.) unis.

Saam - me - ko e - sit - tää tä - män oh - jel - mis - ton ko - pi - oi - dui - ta nuo - teis - ta, kas, tääl - lä lu - kee

KUVA 7. Tahdit 136–150. Andante -osio etenee Meno mossoon.

Tahdista 126 (ks. kuva 6) alkavat 16-osanuotit valmistelevat tahdista 132 alkavaa lyhyehköä neliäänistä fuugaa. Tämä lyhyehkö neliääninen fuuga lähtee e-molli-sävellajin sijaan kuitenkin G-duurissa, johon e-molli-sävellajista päästään seuraavanlaisella välidominanttiketjulla:

$$G: V/VV \rightarrow V^7/V \rightarrow V \rightarrow I.$$

Tahdista 132 alkava fuuga johdattaa (ks. kuva 7; tahdit 136–140) musiikin kohti F-duuri-sävellajia ja Andanten Meno mosso -osiota.

Andanten Meno mosso -osio (tahdit 141–198) alkaa F-duuri soinnulla, josta kuitenkin edetään (ks. kuva 7; tahdit 141–146) g-molliin seuraavin sointukuluin:

$$F: I \rightarrow g: V^7 \rightarrow I \rightarrow V^7/V \rightarrow V.$$

Nämä Meno mosso -osion ensimmäiset kuusi tahtia toimivat ikään kuin johdattelevana resitatiivina tahdista 147 (ks. kuva 7) alkavalle polyfoniselle teemalle. Tämä g-molli-sävellajissa alkava polyfoninen teema lähtee liikkeelle kaksiäänisenä. Kolmas ääni tulee mukaan tahdista 148 (ks. kuva 7) ja neljäs ääni tahdista 149 (ks. kuva 7) alkaen. Kyseinen teema jatkuu neliäänisenä sen loppuun, tahdille 152 saakka. Tämä, tahtien 147–152 aikana esiintynyt polyfoninen teema esiintyy g-molli-version lisäksi h-molli-sävellajissa tahdeissa 165–170, kylläkin hieman muuntuneena.

Näiden, edellä mainittujen polyfonisten teemojen välissä oleva musiikki (tahdit 153–164) on taas lähes identtistä tahtien 171–182 (ks. kuva 8) sisältämän musiikin kanssa. Kyseiset kohdat jäljittelevät Moderaton (ks. luku 2.2.1) Più mosso -osion, tahtien 71–80 (ks. kuva 4) sisältämää harmoniaa:

$$h: IV^7 \rightarrow V^7 \rightarrow VI \rightarrow IV \rightarrow II^7 \rightarrow V.$$

171

T
saa - - - ko nii - tä ko - pi - oi - da, e - sit-tää ko - pi - oi - dui - ta,

B
ko - pi - oi - da,

Pf
Ped. * Ped. * Ped. *

KUVA 8. Tahdit 171–176. Andanten Meno mosso -osiossa on yhtäläisyyksiä Moderaton Più mosso -osion kanssa.

Andante -osiossa kuoron osuus on sävelletty tahdeille 118–133 ja 141–182. Ensimmäisen osuuden (tahdit 118–133) laulavat tenorit, unisonossa. Kyseisen osuuden teksti kuvaa kuoronjohtajan ajatuksia. Toisen osuuden (tahdit 141–182) laulaa koko kuoro. Kyseisen osuuden teksti on välillä kuvausta kuorolaisen ajatuksista ja välillä kuorolaisen lukemaa.

2.2.4 Tempo primo

Tempo primo -osio (tahdit 192–244) on Saako niitä kopioida -teoksen neljäs ja viimeinen tempomerkitty osio. Tempo primo -osioon on sävelletty luvun 2.1 tekstikohtien 7–10 mukainen teksti.

Tempo primo -osio alkaa neljän tahdin mittaisella e-mollin dominanttiseptimisoinnalla, jonka jälkeen musiikki etenee e-mollissa tahdille 203 saakka. Tahdista 204 alkaen sävellajin tuntu ei ole enää niin yksiselitteinen. Sävellajin voidaan ajatella etenevän e-mollista G-duuriin, josta edelleen E-duuriin, A-duuriin ja d-mollin kautta lopulta a-molliin, jonka selkeä toonika tulee vasta Tempo primon Meno mosso -osion (tahdit 221–244) tahdille 228. Osio ei kuitenkaan pääty a-molliin, vaan koko teoksen aloittavan g-molli-sävellajin dominanttisävellajiin, D-duuriin (ks. kuva 9).

233

T nyt mi - nä tie - dän ja ai - on pa - ran - taa ta - pa - ni,

Pf

239

Pf

KUVA 9. Saako niitä kopioida -teoksen kaksi viimeistä systeemiä. Saako niitä kopioida -teos päättyy teoksen aloittavan g-molli-sävelläjän dominantille, D-duuriin.

Tempo primo -osiossa kuoron osuus on sävelletty tahdeille 192–238. Kuoron osuus alkaa bassojen unisono-laululla. Teksti on kuorolaisen lukemaa. Bassojen unisono-laulun päätteeksi kuoro laulaa neliäänisesti. Teksti kuvaa kuoronjohtajan ajatuksia. Neliäänisen laulun päätteeksi bassot laulavat unisonossa, jonka jälkeen vastaavasti tenorit laulavat unisonossa. Kyseisen kohdan teksti kuvastaa kuorolaisen (bassot) ja kuoronjohtajan (tenorit) keskustelutilannetta.

3 SAAKO NIITÄ KOPIOIDA -MUSIIKKIVIDEON TOTEUTUS

Saako niitä kopioida -teoksen kantaesitys taltioitiin musiikkivideon muodossa loka-marraskuussa 2021. Toteutuksen lopputuloksena saatu musiikkivideo julkaistiin nuotin kustantajan sekä musiikkivideon toteutuksen tuottajan, LP Vatjusen YouTube-kanavalla 15.11.2021. Taltioinnissa mieskuoron osuuden lauloi Mieskuoro SoLa ja pianoa soitti Joonas Vatjus. Piano ja mieskuoro äänitettiin erillisinä ottoina, jotka myöhemmin yhdistettiin yhdeksi ääniraidaksi. Saadun ääniraidan päälle liitettiin vielä musiikkivideota varten kuvattu video- ja kuvamateriaali sekä suoritettiin kokonaisuuden editointi.

3.1 Toteutuksen vaiheet

Saako niitä kopioida -teoksen musiikkivideon toteutukseen liittyvät vaiheet ovat alla esiteltynä kronologisessa järjestyksessä.

3.1.1 Piano-osuuksien äänittäminen

Piano-osuuksien äänitys tehtiin Oamkin Poiju-salissa, Oulussa 9.10.2021. Pianisti soitti nuottiin kirjattujen metronomimerkintöjen mukaisesti metronomin tahdissa niin, että metronomin ääni kulkeutui sähköisesti korvanappia pitkin pianistin toiseen korvaan. Jokainen teoksen tempomerkitty osa äänitettiin erillisenä ottona. Äänitys tehtiin Olympus LS-12 äänityslaitteella.

3.1.2 Metronomin äänittäminen piano-osuuksien päälle

Metronomi äänitettiin piano-osuuksien päälle kuoro-osuuksien äänittämistä varten. Metronomi äänitettiin siis vain niihin tempomerkittyihin osioihin, joissa kuoro on mukana (Moderato, Allegretto, Andante, Andante Meno mosso, Tempo primo ja Tempo primo Meno mosso). Näin saadut, niin kutsutut harjoitusnauhat jaettiin kuorolaisten käyttöön YouTube-kanavan kautta. Äänitys tehtiin Olympus LS-12 äänityslaitteen overdub-toimintoa hyödyntäen.

3.1.3 Kuoro-osuuksien äänittäminen

Kuoro-osuuksien äänitys tehtiin Pyhän Luukkaan kappelissa, Oulussa 9.11.2021. Kuorolaiset lauloivat harjoitusnauhojen (ks. luku 3.1.2) määräämässä tahdissa niin, että harjoitusnauhojen ääni kulkeutui sähköisesti korvanappia pitkin laulajan toiseen korvaan. Jokainen teoksen tempomerkitty osa, jossa kuoro on mukana, äänitettiin erillisenä ottona. Harjoitusnauhat saatiin kuulumaan jokaisen laulajan korvanappiin Google Meet-sovellusta hyödyntäen. Äänitys tehtiin Olympus LS-12 äänityslaitteella.

3.1.4 Piano- ja mieskuoroääniraitojen yhdistäminen

Piano- ja mieskuoroääniraidat yhdistettiin yhdeksi ääniraidaksi Audacity-ohjelmaa hyödyntäen. Ääniraidoista leikattiin ensin ylimääräinen materiaali pois. Tämän jälkeen ne aseteltiin päällekkäin niin, että ne olivat kuulonvaraisesti synkroniassa keskenään. Lopuksi asetettiin kummankin ääniraidan äänitasot halutun lopputuloksen mukaisiksi.

3.1.5 Video- ja kuvamateriaalin kuvaaminen ja editointi

Video- ja kuvamateriaali kuvattiin Saako niitä kopioida -teoksen tekstiä (ks. luku 2.1) mukailleen. Kuvaamisen yhteydessä teksti muotoiltiin tarinan (ks. liite 1) muotoon, jossa roolihahmoiksi valikoituivat kuoronjohtaja sekä kuorolainen. Video- ja kuvamateriaali yhdistettiin ja editoitiin luvun 3.1.4 mukaisesti saadun ääniraidan päälle Windowsin Elokuvatyökalu-ohjelmaa hyödyntäen.

4 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön toteuttaminen tapahtui kolmessa työvaiheessa. Ensin täytyi tehdä sävellystyö. Kun sävellys oli valmis, se tuli saada esitetyksi. Kun esitys oli valmis, oli kirjallisen raportoinnin vuoro. Seuraavassa (ks. luvut 4.1, 4.2 ja 4.3) pohdin omalta näkökannalta edellä mainittuihin työvaiheisiin liittyviä asioita.

4.1 Saako niitä kopioida -teoksen säveltäminen

Saako niitä kopioida -teoksen säveltäminen oli ikään kuin opintomatka tonaalisen musiikin maailmaan. Harmonian käsittely, sävellajisuhteet ja kokonaisuuden muodon hallitseminen olivat opettavainen haaste teosta säveltäessä. Sävellys eteni hyvin aikataulussa, mutta on kuitenkin sanottava, että edellä mainittujen asioiden parempi etukäteissuunnittelu olisi voinut vielä hivenen helpottaa työskentelyä.

Teoksen säveltämiseen toi erityisen lisähaasteen se, että valmista tekstiä ei ollut. Teksti tuli siis itse koota. Alkuperäinen ajatus tekstin suhteen oli se, että siihen tuli jotenkin liittää aiheeseen liittyvää asiatekstiä. Kun teokseen tuleva asiateksti oli valittu, päädyin kehittämään sen ympärille siihen soveltuvan tarinan. Tarina alkoi hiljalleen muotoutua säveltämisen kanssa rinnakkain. Tämä rinnakkainen työskentelytapa loi mahdollisuuden pitää halutessaan myös musiikillisia ratkaisuja etusijalla. Haluttu ajatus oli siis mahdollista muotoilla sanoiksi musiikin määrittämällä tavalla. Tämä helpotti monia sävellyksellisiä ongelmia, mutta tuotti ehkäpä myös lisää työtä. Olihan samanaikaisesti taottava sekä tekstiä että musiikkia.

Teoksen sävelkielestä oli tarkoitus tehdä maltillista ja mahdollisimman kestävää. Viljellyt ajatukset yksinkertaisuudesta ja liiallisuuden välttämisestä tukivat mielestäni edellä mainittuun, sävelkielen haluttuun päämäärään pääsemisessä. Tietyn motiivin musiikillinen kannattelu, sävelaihoiden uudelleen hyödyntäminen ja toistot toimivat ikään kuin työkaluina halutun sävelkielen saavuttamiseksi. Kehittyneitä teemoja olisi ehkäpä voinut hyödyntää enemmänkin, vaikkapa esimerkiksi palaamalla niihin eri osioissa.

Pyrkimys taloudelliseen, mutta kiinnostavaan säveltämiseen on mielestäni tavoiteltavaa. Siihen osittain pyrin myös tätä teosta säveltäessä. Mahdollisimman paljon mahdollisimman vähällä.

4.2 Saako niitä kopioida -musiikkivideon toteutus

Saako niitä kopioida -musiikkivideon toteuttaminen vaati tapahtuakseen käytettävissä olevan mieskuoron, pianistin sekä taltioimisessa tarvittavat laitteet. Kun ne olivat selvillä, toteutusta voitiin alkaa suunnitella.

Päätin toimia itse pianistina. Tämä aiheutti mielenkiintoisen haasteen äänityksiä ajatellen, sillä äänityksissä mieskuoron osuuden lupautui laulamaan johtamani mieskuoro, Mieskuoro SoLa. Pianon ja mieskuoron äänittäminen tuli siis suorittaa erikseen.

Äänitin ensin pianon osuuden. Pianon osuus tuli äänittää metronomin tahdissa, jotta myöhemmin äänitettävän mieskuororaidan saisi synkronoitua sen päälle. Vaikka tämä voi kuulostaakin äkkiseltään hassulta, metronomin tahdissa äänittäminen ei ollut ollenkaan huono ratkaisu, myöskään musiikillisesti ajateltuna. Täsmällisesti nuotin tempomerkinnän mukaisesti etenevä musiikki tuntui aivan kuin sopivan juuri tähän teokseen. Olihan kyseessä asiatekstiin viittaava teos, jossa käsiteltiin kopioimista ja lisäksi, tarinassa asiatekstiä luetaan älypuhelimelta. Teknologiset vempaimet ja täsmällinen, robottimainen pulssi, aivan kuin liittyisivät jotenkin toisiinsa.

Mieskuoron äänittämisessä nousi teknologiseksi haasteeksi se, että miten aiemmin äänitetty pianoraita saataisiin kuulumaan mieskuoron äänitystilanteessa niin, että se kuuluisi kaikille laulajille yhtä aikaa, mutta ei tulisi äänitteelle. Tähän kehitettiin ratkaisuksi Google Meet-sovellusta sekä korvanappikuulokkeita. Äänitystä testaillessa kuitenkin huomattiin, että kyseisen sovelluksen kautta jaettuna pianoraita ei kuulukaan kaikille laulajille yhtä aikaa. Osalle kuorolaisista se kuului lähes yhtä aikaa. Päädyttiin siihen, että ne laulajat pitävät korvanappia korvalla, joilla ääni kuuluu lähes yhtä aikaa. Tämä onneksi riitti ja äänitys saatiin testaamisen jälkeen suoritettua.

Piano- ja mieskuororaidan yhdistäminen, kuva- ja videomateriaalin kuvaaminen sekä kokonaisuuden editointi oli musiikkivideon toteuttamisen viimeisin vaihe. Kuva- ja videomateriaalin kuvaamiseksi teoksen tekstistä tuli muotoilla vielä alkuperäistä tekstiä (ks. luku 2.1) helpommin ymmärrettävä tarina. Tämä musiikkivideota varten luotu tarina (ks. liite 3) sisälsi myös kohtia, joita itse tekstissä ei ollut (esimerkkinä vaikkapa Moderato -osion kohta, jossa kuoronjohtaja kopioi nuotteja).

4.3 Saako niitä kopioida -teoksen musiikkianalyysi

Kirjallisen raportin tutkimuksellinen osuus liittyi erityisesti Saako niitä kopioida -teoksen musiikkianalyysiin. Sävelletessä tehtyjä ratkaisuja ja niiden perusteita ei välttämättä jälkeen päin enää muista, etenkin, jos niitä ei ole merkinnyt selkeästi muistiin. Musiikkianalyysin tekeminen, myös itse sävelletystä teoksesta, on siis hyvä keino käsitellä jo luotua materiaalia. Se antoi myös erityisen mahdollisuuden uuden oppimiselle ja omien sävellyksellisten ratkaisujen sanallistamiselle.

Musiikkianalyysin tekeminen oli myös kiinnostavaa siksi, koska teoksen rakenne muotoutui oikeastaan vasta sävellysprosessin edetessä ja pitkälti tekstiin pohjautuen. Rakennetta ei siis ollut etukäteen juurikaan suunniteltu. Esimerkiksi Moderato -osion (ks. 2.2.1) motiivin kehittyminen teemaksi (ks. kuva 3), oli oikeastaan enemmänkin sattumien summaa, kuin tarkoituksellista toimintaa. Kun analysoimalla oppii tiedostamaan jopa tiedostamattaan käyttämiä sävellyksellisiä ratkaisuja, niiden perusteita voi ottaa omaan tietoiseen työkalupakkiin. Tämänlainen itsetutkiskelu on tarpeen, jos on halua kehittää omaa sävelkieltään tietoisella tasolla.

LÄHTEET

Tekijänoikeuslaki 404/1961. Luettu 1.9.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>

Kopiosto 2020. Kopiointilupa seurakunnassa. Luettu 1.9.2021. https://www.kopiosto.fi/app/uploads/2018/09/20094559/Kopiointilupa_seurakunnassa_esite_verkkoversio_2020.pdf

LIITTEET

Liite 1. Verkkolinkki nuottiin

https://drive.google.com/file/d/1Qo_7owaFs4-LkPkcmhpZYhPXOfi-OpelG/view?usp=sharing

Liite 2. Verkkolinkki musiikkivideoon

https://www.youtube.com/watch?v=jwm_gumNrfQ&t

Liite 3. Saako niitä kopioida -musiikkivideon tarina

Olipa kerran eräs kuoronjohtaja ja hänen johtamassaan kuorossa laulava kuorolainen. Eräänä lokakuuisena päivänä he olivat kumpikin valmistautumassa syksyn ensimmäisiin kuoroharjoituksiinsa. Kuorolainen selaili tekijänoikeuslakia, kun toisaalla, kuoronjohtaja oli päässyt laulutunniltaan ja ryhtyi kopioimaan nuotteja.

Kuoroharjoitukset alkoivat. Kuoroharjoitusten aluksi kuoronjohtaja jakoi juuri kopioimiaan nuotteja kuorolaisille ja kertoi kuorolaisille syksyn toimintaan liittyvistä suunnitelmistaan. Siitä eteenpäin, harjoitusten ensimmäinen puolisko sujui varsin leppoisasti uuteen ohjelmistoon tutustuen.

Alkoi väliaika. Kuoronjohtaja päätti mennä ulos haukkaamaan raitista ilmaa. Mieteliäänä ja maahan varisseita puiden lehtiä katsellessaan hän alkoi epäröidä jotain.

Samaan aikaan, kuorolainen oli jäänyt vielä paikallensa katselemaan uusia, kuoronjohtajalta saamiaan nuotteja. Häntä häiritsi se, että kaikki nuotit olivat kopioituja nuotteja. Hän selaili edelleen tekijänoikeuslakia ja myös seurakunnan kopiointilupa -verkkoesitettä. Näitä selaillessa hän huomasi, että nyt jokin mättää.

Edelleen ulkosalla, kuoronjohtaja oli puista varisseita lehtiä katsellessaan alkanut miettiä kopioimiaan nuotteja, ja ylipäätään, nuottien kopioimista: "Olenko koskaan ajatellut sitä loppuun saakka. Olenko tähän asti toiminut väärin? Eikö minua ole neuvottu, enkö ole tiennyt? Kuka minua neuvoisi? Kopiokonekaan ei sitä tee."

Kuoronjohtajan palattua mietteissään sisätiloihin, kuoronjohtaja ja kuorolainen alkoivat jutella keskenään. Kuorolainen kertoi kuoronjohtajalle selvittämänsä asian. Kuoronjohtaja oli aivan kuin kiitollinen kuorolaisen neuvosta ja päätti alkaa toimimaan siitä hetkestä lähtien tavalla, joka ei enää häntä itseään eikä myöskään kuorolaista tulisi häiritsemään.